

„Edinost“

Izhaia dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljskih in po praznikih izhaia ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč., več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 470.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petlin. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošljijo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Berolin 29. V današnji zaključni seji deželnega zbora je izjavil državni kancelar knez Hohenlohe, da se vlada zahvaljuje deželnemu zboru na vestnem in marljivem delovanju, na drugi strani pa globoko obžaljuje, da poslanci niso pritrdili kanalizacijskemu podjetju. Vlada se drži vedno tega načrta ter se nadeja, da si prepričanje o potrebi tega podjetja med narodom pridobi če dalje trdnjših tal in da se posreči že v prihodnjem zasedanju doseči sporazumljenje z deželnim zborom. Potem se je zasedanje zaključilo.

Berolin 29. Ruske novine prinašajo vest, da so našli pravega morileca generala Poldynerja in njegove služkinje. Pred petimi leti je bil tega zločina obdolžen in obsojen nečak generalov, Aleksander Talma. Sedaj pa se je pokazalo, da je krivec neki delavec, ki je generala oropal in umoril.

Rennes 29. Predsedniku vojnega sodišča so baje došla pretilna pisma, isto tako drugim odličnim osebam, ki imajo kakšno ulogo v tej stvari; vsled tega da preiskujejo sedaj obleko poslušaleev na stojiščih, a samo površno. Prepovedano je prinašati stroje za fotografiranje. Mnogo častnikov in drugega občinstva je Freycinet ob prihodu navdušeno pozdravilo.

Rennes 29. (Pravda proti Dreyfusu). Za Cordierom, ki je baje prepričan o Dreyfusovi nedolžnosti, so zaslišali majorja Lautha, ki je govoril proti Freystätterju.

Bivši vojni minister Freycinet izjavlja, da bi indiskrecije zamogle imeti le malo upliva; samo izdajstvo skrivnosti o oboroženju in eksplozivnih tvarinah, kakor tudi neke reči o vojni brambi je važnejše in nevarno. Freycinet pravi, da mu ni

zmar nič slučaj, v katerem bi leta 1894. v Dreyfusovi pravdi igral tuji denar kako ulogo. Priča Belhomme pravi, da borderója ni pisal Esterhazy. Listina je ponarejena. Dreyfusovo pisavo pozna priča premalo, da bi mogel o njej soditi. Prihodnja seja jutri.

Gorska razmišljanja.

XI.

Neki slovenski list v Gorici ni za slogo edino iz dveh tu navedenih uzrokov: »Dr. Tumova pisma na učitelje in dr. Trillerjev članek v »Slov. Narodu«. Ljudje božji, ali ste slišali?! Prekrižajte se in bežite pred grozno pošastjo!

Koliko pisem pa je pisal dr. Tuma učiteljem in kakošne vsebine? Na občnem zboru »Sloge« v maju je povedal sam, da je pisal učiteljem dve pismi: edno gosp. Križmanu, nadučitelju v Dornbergu in drugo g. Vrtovcu, učitelju v Tolminu. Povedal in pojasnil je tudi vsebino omenjenih dveh pisem. Čemu bobnate torej in usiljujete svetu menenje, kakor da bi bil dr. Tuma kar na duce pisem pisal učiteljem! No, morda pa jih je res pisal. Potem pa na dan žnjimi! Jaz ne bi prizanesel dr. Tumi prav čisto nič. Zatorej pa: vse na dan, na ljubo, svitlo solnce!

In članek dr. Trillerjev?! Meni ne pristaja soditi o njem. Reči pa moram, da je bil oni članek proroškega duha v marsičem, in da se že uresničuje marsikaj, kar je bilo povedanega v njem. Sicer pa je moje menenje to, da ne bi bilo ni pametno, ni možko, najmanj pa rodoljubno, ako bi radi dveh pisem z že znano osebo in radi enega članka hoteli nadaljevati razkol in bratomorstvo!

zahajala le na lov. Govoril ni z nikomur, nikdar ni prišel v mesto, in vsako jutro se je vadal dve ali tri ure v streljanju s puško ali samokresom.

»Čudovite pravljice so nastale o njem. Govorilo se je, da je zavzemal poprej visoko mesto, da pa je moral radi političnih vzrokov zapustiti domovino; drugi so menili, da se skriva zaradi groznega zlodejstva in o tem so naštevati natančno vse strašne okolnosti.

»Kakor preiskovalni sodnik sem hotel izvedeti kaj več o tem človeku, a izvedel sem le, da se piše sir John Rowell.

»Zadovoljil sem se s tem, da sem zapovedal opazovati ga, toda odkrilo se ni nič sumljivega.

»Ker so se govorice o njem množile, sklenil sem slednjič osebno obiskati tega tujca in zahajal sem na lov v okolico njegovega bivališča.

»Dolgo sem moral čakati na ugodno priliko. Slednjič sem jo našel v podobi jerebice, katero sem ustrelil pred očmi Angleža. Moj pes mi jo je prinesel; takoj sem vzel plen in prosil sir John Rowella za oproščenje radi svojega nerodnega vedenja, in da bi smel obdržati ustreljenega ptiča.

»Bil je velik mož z rudečimi lasmi in rudečo brado, zelo velik, zelo širok, kakor kak miroljuben in ljubeznjiv Herkul. Ni sledi ni bilo na njem one izrazite angleške okornosti; živahno se je zahvaljeval za mojo pozornost in to v francosčini, z močnim angleškim naglasom. V teku štirinajstih dnij sva govorila trikrat ali štirikrat.

XII.

Isti list, govore o liberalstvu in klerikalstvu, piše: »Ako si krščanski duh, katerega imenujemo klerikalizem, pripori z svojim delovanjem nadvlado drugih stanov, je to popolnem naravno in tudi zasluži«. Neki blagi dopisnik istega lista želi v svojem dopisu »Od nekod« sprave na Goriskem. Pripomnja uredništvu k temu dopisu pa se glasi: »Besede o spravi so le prazne pene, tudi mi želimo sprave na zdravi poštenosti podlagi. A. dr. Gregorčič je pred državnozbornskimi volitvami na volilnem zboru »Sloge« izjavil, da se drži skupnega pastirskega lista avstrijskih škofov. Vprašajte z gospodom dopisnikom dr. Tumo, ali se tudi njegov politični program krije s skupnim pastirskim listom avstrijskih škofov. Kaj pa, če bi morebiti ravno radi tega dr. Gregorčiču bili odrekli vsak program?« —

Kaj pa porečejo na to drugi stanovi, kaj druge veljavne osebe, ki se v politiki (ne govorimo o verskih stvareh) ne strinjajo povsem z avstrijskimi škofi?!

Kaj poreče učiteljstvo, ki teži in stremi po stanovski neodvisnosti? Je-li res, da pastirski list že zadošča vsem stanovom in za vse slučaje?! Jaz dvomim: tako uniformovati politično življenje — ne, to ni možno. Jaz sem za to, da je učiteljstvo verno, da dela in živi po naukih in načelih naše vere, in tudi za to sem najodločnejše, da učiteljstvo živi v slogi in božjem miru z vsemi drugimi stanovi, sosebno pa s prečastito duhovščino: ali kakor stan bodi neodvisno od kateregasibodi drugega stanu! Ali ni mogoče to?

Jahaje necega večera mimo njegove vile sem ga opazil na vrtu, kadečega pipo tobaka. Jaz sem ga pozdravil, a on me je povabil, naj pijem žujim čašo piva. Nisem se dal dvakrat prositi.

»Vsprejel me je z vso malodušno udvorljivostjo Angleža, govoril z navdušenostjo o Franciji in Korziki in mi zatrjeval, da mu zelo ugajata ta dežela in to obrežje.

»Stavil sem mu previdno nekaj vprašanj o njegovem življenju in načetih, kakor da bi me to zelo zanimalo. Brez zadrege mi je odgovarjal na nje in mi pripovedoval, da je mnogo potoval po Afriki, Indiji in Ameriki. Smehljaje je pristavil: Mnogo dogodkov sem doživel, oh yes!

»Potem je začel pripovedovati o lovu, in našteval mi je vse čudovite posameznosti o lovu na povodnega konja, na tigra, in celo na gorilo.

»Vprašal sem ga: Te živali so pač vse strahanske?

»Smehljaj se je: Oh, no, najhujši je človek.

»In naenkrat se je začel smejati dobrodušno, kakor debel Anglež: Mnogo živali sem lovil, človeka tudi.

»Potem je govoril o svojem orožju ter se mi ponudil, razkazati puške različnih sistemov.

»Soba je bila črno prevlečena, z črno, z zlato vezano svilo. Velike, rumene cvetice so bile vtakane v črno sukno in se svetile kakor ogenj.

»Pokazal je na neko stvar: To je japonska zastava.

(Pride še.)

P O D L I S T E K.

Roka.

« Guy de Maupassant. »

»Takrat sem bil preiskovalni sodnik v Ajaccio, v malem mestu, na robu prekrasnega zaliva z belimi hišami, obdanega z visokim gorovjem.« Tako je začel pripovedovati stari preiskovalni sodnik Bermutier. »V največ slučajih sem imel opraviti s krvno osveto, ki je bila mnogokrat zelo dramatična in junaška. V vseh oblikah se tu poraja osvetoželjnost: kakor stoletje trajajoče sovražstvo, ki se pač zmanjša za trenotek, toda popolnoma ne ugasne nikdar; kakor zavratna lokavščina, kakor naklep na življenje, iz katerega nastaja včasih krvolitje, ali celo junaška bitka. Že dve leti nisem čul o ničemer drugem, razen o krvni osveti, tem groznem korzijanskem predsodku, ki sili človeka, da se mašče za vsako krivico, katero je storila kaka oseba nad njenimi potomci in sorodniki.

»Videl sem moritev stareev, otrok in žen, in moja glava je bila takrat polna takih dogodeb.

»Necga dne sem čul, da je neki Anglež ravnokar najel malo vilo ob zalivu za več let. S seboj je imel necega francoskega strežaja, katerega je vsprejel v službo na potovanju preko Marseille.

»Kmalu je govorilo vse o tej čudoviti osebi, ki je živila sama za-se v svojem stanovanju in

DOPISI.

Iz Podgrada v Istri, dne 26. avgusta 1899. (Izv. dop.) Zaman čakam na popis veselice, ki jo je priredila tukajšnja podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v četrtek dne 17. t. m. zvečer. »Edinost« je priobčila vabilo na to veselico, zakaj bi nam potem ne poročala tudi o veselici sami? Mené, da naši listi ne smejo molčati niti o najmanjšem veselem pojavu v našem narodu, sem se odločil, da si nekoliko prepozno, načrtati v kratkih obrisih večer, ki nam je dal tako krasnega užitka.

Umevno je, da se naši nasprotniki, katerih imamo tudi tukaj še precejšen šopek — katerega zlasti krasi kakor najbujnejša evetka neki gospod »kumpare«, ki se baha s klobukom à la Romana — grizejo v svojem srdcu do nas, videči, kako se mi »barbari« na naših tleh zabavamo do mile volje ob mičnih zvokih naše narodne tamburice. Smešno — da bi se dali motiti....

Gostilniška soba g. Vičiča je bila ob napovedanem začetku veselice polna odličnega in tudi priprostega občinstva iz podgradske in jelšanske občine!

Zaorila je majestetična »Liepa naša domovina« po dvorani in globoko segala z neopisljivo močjo v naša srea, tako, da se nam je moral ponoviti ta komad, ki so ga podgradski tamburaši in tamburašice izvajali z vso preciznostjo!

Vidi se, da so ti pripravljeni stopili na oder, kajti vse petero toček, katere so svirali po srečno izbranim vsporedju, izvrševali so z lahkoto, kakoršna je lastna le izvežbanim tamburašem!

Gospica Lina Jenko, kakor predsednica podružnice, je v kratkem a jedrnatem govoru pozdravila zbrano občinstvo, slavila plemenite namene družbe sv. Cirila in Metoda za Istro in pozivljala na pomoč istej!

Občinstvo je pozorno poslušalo govornico in jej pritrdjevalo burno!

»Čarovnika iz Perzije« je predstavljal gimnazijec g. Tihomil Jenko, kateremu smo ploskali, ko nas je zadovoljil, izborno izvedši nekatere res orijentalne čarobije!

Sledili smo »učencema, potujočima v Ameriko«, a medpotoma se ju je usmilil črn čički ogljar, vzel ju pod svojo bomo streho in jima dal preproste hrane mesto — piščeta, za katere jima baje niso še zrasi zobje! Učitelj, star in pohuljen možiček, ju je zalotil in sproved nazaj k starišema!

Po »šaljivem« in »resnem« srečolovstvu je začela svobodna zabava, ki je trajala do pozne ure.

Tako je minul ta zabavni večer! Vsi, ki so prisostvovali tej veselici, si gotovo želé doživeti jih še mnogo enakih. — Vsa hvala prirediteljem, posebno pa gospej dr. Bilekovi in gospodičini Mavričevi, ki sta si prizadevali za odlično dvorano in odra. Najlepše zadoščenje njima in nam vsem imamo pač v tem, da družba sv. Cirila in Metoda dobi čisti dobiček te veselice, preko gl. 56!

Politični pregled.

TRST 30. avgusta 1899.

O ti naši zavezniki! Pišejo nam: V tej čudni deželi naši se dogajajo — čudne stvari. Vse je drugače, nego drugod. Kadar n. pr. laški kralj praznuje v Italiji svoj rojstni dan, udeležujejo se slavnosti vsi poslaniki ptujih držav. Istotako se godi, kadar nemški cesar, ruski car itd. praznujejo svoj rojstni dan.

Tudi v Avstriji praznujejo vsi narodi rojstni dan svojega vladarja. Največe tako slavje je navadno na Dunaju. Cerkevne slavnosti se udeležujejo navadno vsi na Dunaju navzoči poslaniki drugih držav.

Trst je zelo važno mesto za našo državo, a je važno tudi za druge države. Zato imajo tudi ptuje države v Trstu svoje zastopnike, katerim pravimo: konzuli. — Tako vidimo tu: ruskega, angleškega, nemškega, francoskega, španjskega, srbskega, laškega konzula itd. itd.

Tudi v Trstu praznujemo rojstveni dan našega vladarja s cerkveno slavnostjo. Tega delaslavnosti se udeležujejo navadno tudi konzuli ptujih držav.

Da se takega slavja udeležujejo še posebno zastopniki onih držav, s katerimi smo celó v zvezi — mislim, da tega ne treba povdarjati še posebej.

Naša država je v zvezi z Nemčijo in Italijo, kakor nam vedno zatrjajo naši oficijozni. V Trstu ima Italija svojega konzula.

Dne 18. avgusta 1899. pa se je laški konzul odpeljal iz Trsta, z vlakom, ki odhaja iz Trsta v Italijo ob 6. uri in 20 minut zjutraj.

Čudno se mi zdi, da si je gospod konzul ravno ta dan izbral za odhod na — dopust ali ka-li!!

A kaj čudno?! Saj smo v Avstriji — v državi neverjetnosti! —

K položaju. Tudi predsednik zbornice poslancev, dr. Fuchs, se je oglašil pred svojimi volilci nekje na Solnograškem, da najhuje obsodi nemškonaacionalne revolte, katere je imenoval prokletstva vreden švindel. To da je boj proti prestolu in oltarju. Proti temu treba enkrat nastopiti, toda ne le z boječimi naredbami, ampak z možkim činom.

Pa tudi »Reichspost« se je oglasila s trditvijo, da vzroki celovškimi škandalom so antidinastični; namen da jim je, da pod vsakim pogojem odvrnejo cesarja, da ne bi prišel v Celovec!!

Ali nota bene: to je zopet tista krščansko-socialna »Reichspost«, ki je povodom celjskih škandalov, ki so izšli iz istih vzrokov, kakor celovski, vtrieno z Wolfovo »Ostdeutsche Rundschau« pisala v prilogi nemškemu pobijalcem! Seveda: v Celju so krvavele slovenske glave, v Celovcu pa nemški hrbti! To je tista razlika, ki je uplivala tudi na sodbo v »Reichspost« o sedanjih nemških škandalih.

»Slava!« in — nemške revolte. Ona ista »Neue Freie Presse«, ki uporablja vso svojo zgovornost v to, da bi opravičila nemške revolte in da bi nekako oprala one, ki pobijajo šipe državnih poslopij, ki po javnih ulicah zasramujejo državne funkcionarje, ki v divjem fanatizmu podirajo hiše svojim sodržavljanom, ki hčeram svojih sodržavljanov bljujejo v obraz, ki prepevajo izdajške pesmi, ki nosijo na ulice veleizdajo brez figovega peresa, ki z brahijalno silo zabranjajo slaviti cesarjev rojstni dan — ista »Neue Freie Presse« se je zgrazala te dni v jednom celem dolgem uvodnem članku, ker je na nekem banketu častnikov garnizije v Lvovu jeden istih zaklical »Slava!« — **svojemu vladarju in vrhuemu vojnemu poveljniku!**

Ta dogodek izrablja židovsko glasilo za najgrše demucijacije na škodo Slovanov. Češ, da ti pojavi kažejo, kako Slovani tudi v vojsko zanašajo narodne prepire in s tem duše avstrijski duh, ter da mora priti do razsula, ako se ne zatre narodno gibanje mej Slovani.

Vse to radi jednega »Slava« — cesarju. Isti list pa nima nič proti temu, ako je tudi takih nemških častnikov, ki o raznih prilikah v službi in izven službe — kakor priča nešteto izsledov — kažejo svojo mržnjo do jezika onih, ki so poverjeni njih skrbi. Koliko pritožeb je že bilo radi tega po slovanskih listih in tudi v državnem zboru! In prav danes moremo opozoriti na dopis, došel nam z Rakeka, v katerem je opisano, na kakov demonstrativen način so nekateri častniki dajali izraza svoji mržnji do Slovencev in so na nečuvnen način žalili domačine. Ali to ni politika v vojski in sicer politika mržnje?!

A v takih slučajih je »Neue Freie Presse« dosledno na strani onih, ki tirajo politiko v vojski!! Ali pa morda politika v vojski nehuje biti nevarna, ako jo tira nemški častnik?!

Kako hinavsko pa je vse tisto zgrazanje nemško-židovskega lista na oni politiki v vojski, ki se zreali v slava-klicu na cesarja, je razvidno iz onega odstavka v članku »Neue Freie Presse«, kjer pobožno zavija oči in vzdihuje: kakov rod nam more priti iz čeških in slovenskih — šol?! Tu jo imate: hine illae laerumae! V tem grmu tiči zajec. Vojska bodi pretveza za nemčevanje narodov, bodi pretveza, da se narodom odtegne šola, torej kulturno sredstvo! V imenu namišljene koristi vojske naj bi se narodi in država izročili krempljem najbrutalneje, najbrezvestnejše in najpožrešnejše stranke! »Neue Freie Presse« in nje gospodarji so torej oni, ki zanašajo politiko v vojsko, kajti hočejo to poslednjo zlorabljati za svoje zgolj političke namene! Ne oni, ki v svojem jeziku daje duška ljubezni in udanosti do svojega vladarja, ne on ne zanaša politike v vojsko, on ni nevaren za disciplino, marveč vzbuja v njej pravi duh, ker izjavlja s tem,

da so v vojski združene vse narodnosti v ukupno obrambo domovine, ki je domovina vseh, in ker s tem med vojski različnih narodnosti vzbujajo oni čut ukupnosti, ki je v najboljši podporo — disciplini, soglasju in jedinstvenosti v vojski!

Strup nesoglasja in nasprotstva pa zanašajo v vojsko oni, ki zahtevajo, da vojak mora pozabiti na svojo rojstvo, ki zahtevajo, da vojak bodi izdajica svoje krvi in ki delajo pregraje med zavednimi narodi in vojsko s tem, da vzbujajo in širijo menenje, da je avstrijska vojska tu le radi nemstva in da hočejo, naj se radi vojske narodom zapirajo šole! Oni zastrupljajo vojsko, ki bi hoteli, da bodi vojska nasičena s pangermanskim duhom in tako seveda omržena vsem drugim narodom, ki se zavedajo svojega bitstva in se nočejo odreči istemu!

»Neue Freie Presse« se dela kakor da je polna skrbi za dobro vojske. To je najhuje hinavstvo, kajti v resnici misli le na svoje nemstvo, na ono pangermansko idejo, ki ravnokar na vseh koncih in krajih prireja svoje divjaške orgije in revolte! In pa na to, da bi državo uklenila zopet v tiranijo svoje stranke!! Za to brezvestno rovanje je kaj pristojen pregovor, ki smo ga čitali te dni v jednom hrvatskih listov:

Pač ne laje radi vasi, ampak radi — sebe!! Usodna zmota bi bila, ako menijo odločilni vojaški krogi, da korist vojske je v dušenju zdelin slava-klicev, ampak vojska bo v najzanesljivejšo oporo državi tedaj, ko bo slava-klic harmonično zvenel z hoch-klicem in ko ne bo več — nemško-nacionalnih revolt.

Strahovlada v Srbiji. Bivši naučni minister Nikolić je zagotovil kralju Aleksandru, da so radikale nedolžni na atentatu. Ta resen in gotovo iz najčistejših patrijotičnih namenov došli opomin pa se je vsprejel s tem, da so Nikolića — izgnali iz Srbije. — Nadalje se čuje, da mislijo na odpravo ustave.

Nedavno je mladi kralj Aleksander zagotovil, da se Srbija čudovito lepo razvija, odkar kraljuje on. Da, razvija se, ali — v kaki smeri!

Domače vesti.

Njegova ekscelence grof Gočss na potovanju. Tržaški namestnik se je dne 27. t. m. podal preko Gorice na Tolmino, da si ogleda tudi ta kraj. Tem — skrbem je določena doba štirih dni. Od todi se poda ekscelence naravnost na Koroško na dopust.

Pričakujemo natančnih poročil o tem potovanju. Da vidimo, da-li je ekscelence od svojega zadnjega potovanja sem postal kaj — previdnejši, opreznjejši in bolj diplomatičen!

C. kr. državni gimnazij v Pazinu. Kakor smo že naznanili v brzojavkah, se početkom šolskega leta 1899—1900 otvori prvi razred novega hrvatskega gimnazija v Pazinu. Profesorjem in časnim ravnateljem je imenovan c. kr. profesor državnega gimnazija v Kopru, Fran Matejčić, a učiteljem suplent c. kr. gimnazija v Ljubljani, Anton Jošt.

Imenovanje v finančni stroki. Finančni minister je imenoval davčnega nadzornika, Silvija pl. Manincorja, višim davčnim nadzornikom za omočje tržaškega finančnega ravnateljstva.

Pogreb pok. gospodilne Schmidtove je bil veličasten. Vrsta spremljevalcev je bila tako dolga, da je voz že stal pred cerkvijo pri sv. Ivanu — hiša žalosti v ulici Giulia spada namreč pod župnijo svetoivansko —, a zadnji konec sprevoda je bil še začetkom vasi pri pošti. Na pogreb je došlo ljudij od najboljših do najskromnejših slojev. Kako bi še le bilo, ako bi bila nedelja?! In to nam je v čast, da vsi, brez razlike, spoštujemo spomin onih, ki so si nabrali zaslug za stvar svojega roda, in naj so tudi izšli izpod skromne strehe!

Na krsto je bilo položenih tudi več vencev, med istimi je bil jeden jako lep od prijateljice pokojnice s trakovi v narodnih barvah. Če sploh kaj more ublažiti bitko bôl sorodnikom, zlasti pa od žalosti potrtemu očetu, more jo prav to dejstvo, da so nepozabno pokojnico nje rojaki na toli dostojen način sprovedli k večnemu počitku. Mir njeni duši!

Priznavajmo žrtev! Pod tem naslovom nam pišejo iz delavskih krogov: S pravo slastjo sem čital v »Edinosti« s tolikim navdušenjem spisano poročilo o naši impozantni delavski slavnosti od

minole nedelje. Odobrujem tudi, da se niste spuščali v podrobnosti, zlasti pa v podrobno črtanje govorov, ker bi Vas to predaleč zavelo in bi zahtevalo preveč prostora v cenjeni »Edinosti«. Glede jednega odstavka v govoru g. dra. Zuccona pa bi bil želel vendar-le, da bi ga bili naveli, če že ne doslovno, pa vsaj njega glavno misel. To je oni odstavek, ki je napravil največi utis, kajti v istem je pripovedal govornik, v čem da sestoji največa žrtev g. prof. Mandića za tržaško slovenstvo.

Mandić je dovršil bogoslovje in studije na univerzi. Imel je torej lepo bodočnost pred seboj: bodisi s profesuro ali pa na kaki dobri župniji. In tedaj, v njegovih najlepših letih, mu je od istrskih rodoljubov došel poziv na narodno delo, v politične borbe. In Mandić je sledil temu pozivu brez obotavljanja. Došel je v Trst. To je bila velikanska žrtev, kajti odpovedal se je zagotovljeni bodočnosti in se posvetil poklicu in delu, zahtevajočemu skrajno omejevanje v svojih potrebah za življenje in ki ne obeta ničesar — za stare dni, Kdo ne ume torej velikanske žrtve, ki jo je doprinesel Mandić, ko je sledil pozivu prvakov. Mandića so takorekoč žrtvovali za narodno stvar.

To, gospod urednik, sem želel zabeležiti iz govora dra. Zuccona, kajti če že ne moremo drugače odškodovati vrlega predsednika »Del. podp. društva«, pa mu vsaj privoščimo zasluženo moralno priznanje: pripoznavajmo njegovo žrtev!!

Jednajsto stoletnico Pavla Dijakona, slavnega zgodovinarja, ki je umrl l. 799. po Kr., bodo praznovali dne 3. septembra t. l. in naslednje dni v bližnjem Čedadu. Svojo udeležbo je naznanilo 100 znanstvenih zavodov, med temi tudi »Matice Slovenske«, vseučilišča v Gradcu, na Dunaju, v Krakovu in Koložu, politehnika na Dunaju, društvo »Minerva« in »licej« v Trstu, državna arheološka muzeja v Akvileji in Spljetu ter deželni muzej v Trstu, gimnazija benediktincev na Dunaju in občinska v Trstu, in pa ženski licej v Trstu.

Poleg znanstvenih konferenc bo tudi drugih zabav, n. pr. poljedelska, obrtna in razstava goveje živine. Tomazinijev oratorij »La risurrezione« se bo ponavljal, shod furlanskih učiteljev, duhovne svečanosti, streljanje v tarčo itd. Med tem pa bodo koncertirali »bandisti« in se bodo zažigale čenrobne arhitektonične iluminacije, izredni pirotehniški špetakuli in velikanski ognjeumetniški prizori. — »Matico Slovensko« bodo zastopali: kurat Koblar, prof. Laharnar in prof. Rutar.

Dajte še! Pišejo nam: Gosp. urednik! Ker ste že povedali, odkodi prihaja ime Germani, Vas pa vprašam jaz, da-li veste, od kod prihaja ime Deutsche? Ne veste?! Povem Vam torej jaz! Slovani so bili podložni Nemeem, in le-ti, navedeni ležati na medvedjih kožah, se niso dosti brigali za poljedelstvo. Jesti pa je bilo le treba. Zato so vedno hodili k Slovanom po desetino. Seveda so desetino razumeli tako, da so prišli k našim po desetkrat in vedno lačni so govorili Slovanom: »Dajte še, dajte še!«, in tako jim je vskliklo ime »Deutsche«. Sedaj pa recite, da-li ni to prava razlaga?!

Tudi dandanes imajo v Avstriji Nemei že stokrat preveč privilegijev, ali vendar še kriče vsaki vladi: »Dajte še! Dajte še!« Poštenemu Avstrijcu se res že gabi čuti vedno: Heul! All-heul! In »dajte še!«

Kam odhaja denar, določen za uboge v Kopru? Iz Kopra nam pišejo: Neka žena je prišla k nekemu trgovcu in je zahtevala svilen ruto. Mož je cenil ruto 3 gld., žena pa mu je obljubila tri krone. Mož, trgovec, se je razsrdil in dal ženi — zausnicio. Žena je šla tožit in mož je plačal za zausnicio 5 gld., seveda za uboge. Čez nekaj časa se je trgovec pritožil prvemu meščanu v Kopru, da je moral za zausnicio plačati 5 gld., a prvi meščan ga je tolažil: »Nič Vam naj ne bo žal, saj petak pojde za Lega nazionale.«

Ali si čula veleslavna justica? V Kopru je ubogih vse polno, ali denar gre za »Lego nazionale«! Denar, ki bi se moral dati revežem!! Ali tudi to ne vpije nekam?!

Monitorio — Mahuzettel. Pišejo nam: Take opomine raznaša sedaj koperski davčni eksekutor! Pa mislite morda, da samo po Kopru? Nikakor ne, ampak tudi po vsej koperski okolici, ki pa je do sedaj še slovenska. Ponižno vprašamo e. k. viši davkarski urad v Kopru, da-li nima morda kje v

kakem zaprašenem kotičku tudi slovenskih »opominov«? Naj jih vendar poišče, da bo Slovenec vedel prečitati v svojem jeziku, da mora plačati — davke. Ti poslednji so letos precej visoki, ali prav za prav ne davki, temveč občinske priklate, osobito v občini pomjanski. Neki kmetič je vprašal Koperčana, kako je to, da so letos tako visoki davki, a ta mu je odgovoril: »Pojdite vprašat v Pomjan, tam so Vam jih naložili!« Aha! Vendar tudi velike naklade, četudi niso zmagali Slovenci! Sedaj vidijo tudi zapeljanci, da so se vrezali, ko so na slepo verjeli lahonski stranki, češ, če oni zmagajo, bodo manjši davki, že pa Slovenci, pa bodo večji. Ali vidite sedaj?! Zmagali so »Lahi«, davke pa imate večje nego kedaj poprej. Za bodoče pa jim verjemite še več in še vas bodo za nos vodili. Capito?!

Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu je daroval g. Godina Stanko mesto venca na krsto gospici Mariji Šmidovi 5 kron, g. Emil in Egida Orožen 4 krone, g. Ema Ruprecht 1 krono.

Čisti dobiček prodanih razglednic po gč. G. 3 krone 72 st. in p. gč. Kravosovi 1 krono.

Lepa hvala!

Blagajništvo.

Za zastavo pevskega društva »Zarja« v Rojannu so nadalje darovali: Jakob Grmek 1 gl., And. Grmek 50 kr., v gostilni gosp. Trevena gl. 4.32 kr., F. Nabergoj 50 kr., A. Krivic gl. 1.50 kr., F. Lukanič 50 kr., A. Pogorelec gl. 2. — A. Guštin 50 kr., Vouk 50 kr., G. Cuppo 50 kr., I. Kramer gl. 1. — I. Vodopivec 50 kr. Popred izkazanih gl. 53.97 kr. Skupaj torej gl. 67.29 kr.

Obračamo se še enkrat do rodoljubnih sre, da nam po svoji moči prihitijo na pomoč ter nam dokažejo kak mali dar za pokritje stroškov našega društvenega znaka. Hkratu se obračamo do bratskih društev, da nam naznanijo čim prej, kako so sklenila glede udeležbe na naši slavnosti, da bomo mogli potrebno ukreniti za dostojen vsprejem.

Odbor.

Z Rakeka nam pišejo: Rojstni dan cesarjev smo tudi pri nas slavili na običajen način. Razobesili smo narodnih in cesarskih zastav. Do sedaj se še živa duša ni spodtikala na tem. Letos pa, ko imamo tu povodom velikih vaj pešpolk 27. (nemške Štajerce), smo doživeli, da se nam je odrekal naravnost avstrijski patrijotizem, ker smo tega dne razobesili tudi svoj narodni znak. Sploh so se vedli častniki in podčastniki tako čudno in tu pa tam celo predrzno, da smo bili ogorčeni do skrajnosti. Od gosp. Ševarja so zahtevali častniki kategorično, da mora sneti narodno zastavo, česar pa mož — čast mu! — ni storil. K nekemu drugemu gostilničarju je prišel neki narednik z apostrofo: Kak patrijot ste vi, ko ste razobesil tako z zastavo?! Po več gostilnah so častniki metali užigalice družbe Cirila in Metoda na tla in jih teptali z nogami. Drugje so nam kričali podčastniki, da tega dne so dovoljene samo črnorumenene zastave. Jedna skupina vojakov se je pa rogala: Ti ljudje so vendar nekoliko civilizirani, ker — govore tudi nemški!! itd. itd. itd.

Tako so se nam rogali in izzivali povsodi. Da-li pa je umestno, da ravno vojaki na tak način in brez vsakega vzroka žalijo naš narodni čut, ko mi slavimo dinastično slavo — na to vprašanje prepuščamo odgovor slavni vojni upravi! Saj je ona nervozno občutna, ako je kje čula kakov češki »zde«, češ, da je to politična demonstracija — politika pa da mora biti izključena iz vojske. Kar je jednemu prav, je tudi drugemu ljubo.

Neslan maneuver. Iz Riemanj smo prejeli poročilo, da je tamošnji župan dne 27. t. m. hodil po hišah nabirat podpise na prošnjo, da bi se srenji Riemanje in Boljune združili — s Trstom. Skliceval da se je na — Poldota Mauronerja!! S pomočjo tega moža da se stvar izvrši že leta 1900.

Vse skupaj je seveda neslano in neizvedljivo, ako pomislimo, da ležiti omenjeni srenji v drugi pokrajini. Čudimo se le, da se je našel kdo v Riemanjih, ki je šel na limanico. A ker se o tem imenuje ime Mauroner, ni težko pogoditi pomena tega neslanega manevra. Vse skupaj naj bi bilo le nekaka protidemonstracija proti okoličanom, ki prosijo ločitve od slavnega magistrata tržaškega kakor politične oblasti in zasnutja okrajnega glavarstva. Taka prošnja Riemanjev naj bi bila nekako spri-

čevalo, kako grozno dobro se godi okoličanom pod upravo magistratovo in da so neopravičene vse njih tožbe.

Ali se Riemanje res hočejo dati zlorabljeni v take namene, naperjene proti njih lastnim bratom?! Gospoda župana v Riemanjih pa — obžalujemo.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 31. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Torrente št. 32, tehtnice, voz in sodčki; v ulici del Pesce št. 5, hišna oprava in botilje; v ulici Barriera Vecchia št. 27, krčmarska oprema; v ulici Madonnina št. 2, v ulici Molin a vento št. 29, hišna oprava; Piazz Barriera vecchia št. 1, sukna in špice, v ulici S. Spiridione št. 8, hišnoprava.

Lloydov parnik »Habsburg« je prispel danes iz Aleksandrije. Na krovu ima 39 potnikov, med njimi 25 tretjega razreda. Parnik se nahaja v lazaretu pri Sv. Jerueju.

Pomiloščenje. Onega Antona Cankoliča, o katerem smo poročali svoječasno, da ga je tuk. porotno sodišče obsodilo v smrt radi umora soproge, je cesar pomilostil.

Najvišje sodišče je spremenilo kazen v do smrtno ječo, katero odsluži mož v kaznilnici Gradški.

Izpred naših sodišč. Dne 29. t. m. je bil 42letni Fran Pitaceo obsojen zaradi goljufije v 6-mesečno ječo, a 32letni Bernard C. zaradi težke telesne poškodbe v 4-mesečno ječo.

Istega dne je sodišče rešilo obtožbe Avgusta Curasanto, o katerem smo poročali svoječasno, da so ga zaprli, ker ni mogel plačati svojega dolga v hotelu »Delorme« v znesku 40 gld. Razprava se je bila odgodila radi nekih poizvedovanj. Dokazalo se je, da je bil Curasanto zadnji čas res v službi pri »Corriere della Sera«, a ne z mesečno plačo 500 lir, ampak samo 190 lir. Kar je pripovedoval o neki dedščini v znesku 5000 gld., je izmišljeno. Ker pa je v tem času sestra obtoženčeva plačala dotični dolg, so Curasanto, kakor omenjeno, rešili obtožbe.

Poziv. Dne 26/3. 99. se je nabralo med Rojanskimi rodoljubi v Lonjerju 3 fl. 54 nč. za družbo sv. Cirila in Metoda; ker ta znesek ni bil objavljen v listu, pozivlje se dotičnik, da denar izroči, kamor je namenjen.

»Brivec« je že v tobakarnah. V teh vročih dneh ni ga boljšega zdravila in hladila, nego ravno Brivec, ako ga čitaš v senci.

Opozorjamo čitatelje na današnji oglas Emidija Mohovič-a z Reke.

0 Levčevem „pravopisu“.

(Dalje.)

Točka 51. — Jotan'je, jotovanje, — je slovansko čisto prav izraževano po glagolu jotati, jotovati; — čemu tore grda »paka« jotačija?

Oblikovanje ženskih samostavnikov priponj »aeija« je povsem neslovansko in bi ne smeli nikdar rabiti v našej knjigi besed kakor: germanizacija, italijanizacija, jotacija, konstatacija, likvidacija, organizacija, škontracija, škrutinacija itd. itd. kajti grozno žalijo slovansko uho — in drugi Slovani jih tudi nemajo. Čemu se zatekati k tujeem, ako imamo svoje izraze za onakova pojma (pojme), izraze boljše in točnejše? n. pr.: konstatacija je po naše ustanovljenje, dokazanje; likvidacija-razbistrenje (stanja v trgovni), izplačanje (dolgov v trgovini), ugotovljenje (stroškov); organizacija-urejenje; škontracija-preštenje, (preštevane blagajnice) le v tem pomenu rabijo naši izraz škontracija — secontrare pa ima še druge pomene; škrutinacija preštenje, štenje glasov. Kedar pa smo prisiljeni zateči se k njim, onda si izposodimo samo koren ali deblo in oblikujemo ga slovanskim načinom v glagol in samostavnik, n. pr.: Grman — grmaniti, grmanenje; Talijan — talijaniti, talijanenje; Lah — lašiti, lašenje; constatare — konstatatati, konstatanje; organizzare — organizati, organizanje; liquidare — likvidati, likvidanje; secontrare, — škontrati, škontranje; scrutinare — škrutinati, škrutinanje. — O tem, dragi moj, čitaj v letšnjem »Slov. Svetu« od 31. sušca dopis iz Istre, ondi dr. Trnoplesar - Budisvoj — pristen Picanac — lepo

razpravlja, kako si isterski Hrvat tujke po svoje oblikuje, — mi pa njega posnemajmo ne Švaba. —

Točki 44. in 75. — »Tvrnopretekli deležnik... trpnopretekli deležnik...« — Kaj je to? Kaj se pravi preteči? Preteči je toliko kakor prehiteti — sorpassar correndo, švabski überholen; ali tudi zajee loveu pot preteče, in v tem slučaju je preteči toliko kakor švabski: in die quere laufen, — tvornjo-trpnopretekli deležnik je tore: das thätige leidende in die quere gelaufene mittelwort!! — Kar je nekako prav resnično, saj tako izraževanje slovenskemu jeziku le grozno velika kvar dela!!!

Teče voda, olje in vino (poslednja dva še prav gladko), teče tudi škaf, bačva in čutara, ali nikdar ne čas, — čas, beži, hiti in — mine.

Ti pišeš, praviš, slovensko-rusko slovnico, no povej mi, mili moj, da-li si dosedaj v ruskem jeziku zasledil uže izražanje: čas teče, čas je preteklo...? in rusko moraš Ti prav temeljito znati, saj spisuješ nam o njem slovnico! Poglej nekoliko v druge Slované, če najdeš takovo nezmisel? — Ne, ne, dušo moja! le slovenskemu rodu je ona kobna švabska usoda zakleta, da se niti njegovi boljši in najboljši sinovi ne mogo otresti groznih švabskih okovij!!

Povsem napačno in neslovansko je izraževanje: tekoči mesec, tekoče leto, pretekli teden, preteklo nedeljo, preteklo leto, pretekli deležnik... nego prav in pravilno slovansko je: hiteči mesec, bežeče leto, minoli teden, minolo nedeljo, lansko leto ali lani, minoli deležnik (ali prav za prav: deležnik minolega časa).

Po tem takem samostavniki »preteklost« nema prav nobenega pomena in bi ga nikdar več rabiti ne smeli; kajti za pomen »prehiteti« sta samostavnika »prehičenje« in »prehitelost«, za minoli čas pa je je jedino pravilen izraz »minolost« ali tudi »prošlost«.

(Pride se.)

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Isehl 30. Cesar je ob 4. uri 30 minut zjutraj odpotoval v Reichstadt na vojaške vaje.

Praga 30. Predstoječi prihod cesarja na Češko je listom v povod, da pišejo udanostne pojave, ki — kakor je že njih stališče — razpravljajo o dogodkih zadnjega časa. Vzlic razliki v presojanju položaja izzvenevajo vsi pojavi v željo, da bi se narodna nasprotstva vendar enkrat ublažila in da bi nastal mir v deželi.

Dunaj 30. Vojni minister Krieghammer in minister za deželno brambo grof Welsersheimb sta odpotovala v Reichstadt na velike vaje.

Pariz 30. Agencija »Havas« je dobila iz Oporta poročilo, da sta se tam primerila dva težka slučajja kuge.

London 30. »Daily Telegraph« javlja iz Johannesburga, da se čuje, da je zginilo vse upanje do mirnega rešenja spora mej Anglijo in Transvaalom.

Rennes 30. (Pravda Dreyfus.) Kakor prva priča je bil zaslišan Karl Mayer. Isti je izjavil, da so ga njega poizvedovanja dovela do uverjenja, da je borderô iz Esterhazyjeve roke.

Pariz 30. V ulici Rue Chabrol je bil po noči popoln mir. Nekateri tovariši Guerina so šli po noči na trebo, kamor je proti 4. uri zjutraj došel tudi Guerin. Sodijo, da je rešitev afere neposredno blizu.

Deroulde je pisal predsedniku republike pismo, v katerem protestuje proti temu, da ga stavijo pred državno sodišče z obtožbo, da se je udeležil rojalistiške zarote.

Pariz 30. Ulica Chabrol je bila danes odprta prometu za one, ki imajo opravke v njem. Toda izdale so stroge odredbe za vzdrževanje miru.

Spiritus sinapis compositus

ALGOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd.
Steklenica z navodilom stane le 20 nvč.
ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST

Paziti na ponarejanja.

JAVNA ZAHVALA.

Podpisana se najtopleje zahvaljuje velečastitemu gosp. duhovniku sv. Ivanskemu za vse dobrote, storjene pokojni naši

Mariji

in nam; nadalje slavnemu »Delal. podp. društvu« za materijalno pomoč, gg. dru. Mandiću in Martinisu za lajšanje trpljenja preblagi pokojnici; gospej Grižonovi in gospi Poniževi za prekrasni venec in za preskrbljenje lepega spremstva po v belo oblečenih gospodičinah prijateljicah; gosp. prof. M. Mandiću, slavnemu odboru pevskega društva »Kolo«, redarstvenima nadzornikoma, kakor tudi vsem ostalim, ki so nepozabno nam pokojnico spremili k večnemu počitku, ter sploh vsem, ki so nam na katerisibodi način izkazali svoje sočutje.

TRST, 30. avgusta 1899.

Žalujoča družina Schmidtova.

URAR

spособen v popravljanju vsakovrstnih ur, se priporoča sl. slovanskemu občinstvu Trsta in okolice.

Friderik Colja.

ulica Solitario št. 8.

Anton Širca
GORICA
Nunska ulica št. 12.

Konsumna zaloga olja
razpošiljatve iz glavnih pridelkov od 5 litrov naprej (prosto Gorica).

Olje jedilno fino	32 nvč.
„ dalmatinsko	36 „
„ istrsko	40 „
„ namizno La	44 „
„ „ najfinjše	48 „
„ „ extra	56 „
„ „ specialitetno	60 „
„ Posebno za cerkveno luč	38 „

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaella Italia
TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, zimne in peresne, ogledal in železnih blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

„EDINOST“
večerno in zjutranje izdanje
se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi na južnem kolodvoru.

Potočnik Fran, ima gostilno v ulici Ireneu št. 1., toči istrjansko, dalmatinsko in belo ipavsko vino, in Steinfeldsko pivo; vsaki čas mirle jedi. Odprto vedno do polnoči.

OGLAS.

L. 1883. in 1884. izšel je v dubrovniškem »Slovincu« I. in II. del »Objavljenja«, daljša pesem psevdonima Milivoja Strahinčiča in sicer v cirilici. Kako je ta pesem tedaj zanimala čitatelje, ni treba tu ponavljati. Uzor je pesmi Dantejeva Božanstvena komedija, premenjena za naše odnose; Dante sam namreč spremlja pesnika po večnosti v I. in II. delu, a v III. vodi ga vila. I tehnika pesni je po Danteju v tercinah, a stih je naroden deseterec.

V vsakem delu je prilično 4000 stihov, a vseh treh preko 12.000. Pesem se bavi z višjega pogleda in objektivno z zgodovino, prejšnjo in sedanjo, južnoslovanskega naroda, sestavljenega iz štirih plemen, to je Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov. V vsakem delu je pristop, uvod (I. noč) in še 7 noči. Torej pristop in 8 noči.

V I. delu se razpravljajo smrtni grehi in grešniki; v II. manjši pregreški in hibe, v III. pa blaženstva in kreposti z ugledniki. Omenjene osebe v pesni niso iz davne dobe, nego iz vseh časov, mej njimi so tudi še živeče, ali pesnik jih sžečava v večnosti, kjer so že postale sence.

Odkar je prvič izšel I. in II. del »Objavljenja« v »Slovincu« minulo je nekaj let. Zdaj je pesem popolnoma s III. delom, a I. in II. del sta precej predelana, ker se je marsikaj izpustilo ali pristavilo, popravilo in opililo in je že zrelo, da se prijavl. Tako se bode ugodilo mnogim prijateljem knjige, ki so jo že zdavno želeli.

Podpisani je prevzel delo od pisatelja samega in ga hoče v latinici dati med svet, za trdno se torej nadeja, da bo čitajoči svet podpiral to redko pojavu.

Na Reki, avgusta meseca 1899.

S popolnim spoštovanjem

Tiskarski in tipografski zavod Emidija Mohoviča

založitelja.

Zanimiv oglas kolesarjem!

kolo iz tovarne

Johann Puch iz Gradca

ustanovitelja industrije za kolesa,

je najbolje kolo sveta

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

FILIJALKA BANKE UNION V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih br estuje:

Vrednostne papirje:

po 2 $\frac{1}{2}$ %	proti 5 dnevni odpovedi
„ 2 $\frac{1}{2}$ %	„ 12 „
„ 3 $\frac{1}{4}$ %	„ 4 mesečni „
„ 3 $\frac{1}{4}$ %	„ 8 „
„ 3 $\frac{1}{4}$ %	„ 1 letni „

Napoleone:

po 2 $\frac{1}{2}$ %	proti 20 dnevni odpovedi
„ 2 $\frac{1}{2}$ %	„ 40 „
„ 2 $\frac{1}{2}$ %	„ 3 mesečni „
„ 3 $\frac{1}{4}$ %	„ 6 „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 $\frac{3}{4}$ % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, II. n.

(Slovanska čitalnica).

Hranilne uloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %, na menjico po 6%, na zastave po 5 $\frac{1}{2}$ %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.